

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

"STRAŽA"

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 138.

Maribor dne 27. novembra 1912.

Letnik IV.

Nevarnost svetovne vojske gineva.

Mednarodni položaj se boljša. — Nemčija ne podpira bojaželjnih avstrijskih krogov in se izreka za mednarodno konferenco. — Albansko in srbsko-avstrijsko vprašanje naj bi prišlo po sklepu miru pred konferenco. — Nemško časopisje se odpoveduje Avstriji. — Prochazka še živi. — Nemško časopisje postavljeno na laž. — Hujskači blamirani. — Mirovna pogajanja napredujejo.

Od zadnjč se je položaj zdatno zboljšal in razjasnil. Med tem ko je v ponedeljek vsled alarmujočih vesti iz Rusije, Francije, Anglije, in tudi vsled dogodkov pri nas doma zgleđalo, kakor da stojimo tik pred svetovno vojsko ter se je zdelo že skoro vsako upanje na ohranitev miru abotno, je danes položaj zdatno razbremenjen in zopet upamo, da bomo izšli iz težkih in nevarnih sedanjih kriz brez svetovnega krvoprelitja.

Da se je položaj tako zboljšal ima v trenutku največ zaslug — Nemčija. Vojna stranka, ki je hotela našo državo za vsako ceno pahnuti v grozote oboroženega konflikta, je pri svojih hujskarijah zidala v prvi vrsti na brezpogojno pomoč Nemčije. In nemško časopisje, ki iz same zaslepljenosti in neumevne mržnje do Jugoslovancov, stoji skoro brez izjeme na zahtevi po vojski s Srbijo, je, kakor smo že zadnjič omenili, tudi obisk prestolonaslednika pri cesarju Viljemu garniralo z zatrđili, da je stališče Avstrije isto kot stališče Nemčije. Po glasovih pa, ki prihajajo sedaj po obisku iz Nemčije, so bila ta zatrđila neutemeljena in izmišljena. Nemčija ni z nami brezpogojno solidarna in odteguje svojo roko od bojaželjne Avstrije. V merodajnih nemških krogih je zmagala zdrava, praktična pamet. Ti krogi se zavedajo, da bi povzročilo neomejeno podpiranje avstrijskih zahtev svetovno vojsko. Svetovna vojska pa Nemčiji, ki je po Potsdamu z Rusijo razuntaga še v ozkih zvezah, ne more prinesiti nikakih uspehov, ki bi bili v sorazmerju z žrtvami vojske. Samo radi oblastiteljskih teženj nemškega in mažarskega imperiaizma, ki pa nima nikakih pogojev za obstoj, pomoriti stotisoče in uničiti milijarde, ne smatrajo trezno misleči nemški krogi v rajhu za pametno politiko, zato so odtegnili svojo roko. Oficijozni in tudi drugi vplivni nemški listi so pričeli zagovarjati idejo konference, ki naj bi po sklepu miru uredila vsa balkanska vprašanja, ki spadajo v interesno sfero vevlasti, med njimi tudi albansko in srbsko-avstrijsko. To idejo je sprožil najprvo angleški premier, a sedaj so si jo prisvojili še nemški odločni krogi, tako da je Avstrija, ki jo je odklanjala, popolnoma osamljena. Grofu Berchtoldu ne preostaja drugega, kakor zapustiti svoje popolnoma odklonljivo stališče, ali pa v nasprotju s celo Evropo prvesti odnošaje med nami in Srbijo do konflikta. Dvomit, da bodo avstrijski merodajni faktorji tirali stvari do zadnje skrajnosti. Imamo sicer pogodbo z Nemčijo, ki določa, da nam mora Nemčija pomagati, če bi bili napadeni od Rusije, ali od kake države, ki jo Rusija podpira. Če pa mi radi pristanišče in radi Albanije izzovemo bojni ples s Srbijo, ne da bi hoteli čakati na konferenco, tedaj proti volji drugih vevlasti in če bi potem balkanski zvezi pomagala Rusija, je več kot dvomljivo, da bi nam pomagala Nemčija. Nemčija, ki že itak ve, da bo zanj na Balkanu le tedaj cvetela pesenca, če bo v prijateljstvu z balkanskimi državami, se ne bo radi raznih kapric spuščala v krvave boje in si bo kot Pilat umila nedolžne roke. Kaj se pa osamljeni in zapušeni Avstriji, ki tudi v notranjosti ni Bog več kako solidarna, lahko zgodi v slučaju koncentričnega napada balkanskih držav in Rusije, nam ni potreba razkladati. Kdor ljubi monarhijo, jo bo obvaroval pred tako samomorilno politiko. Upamo za trdno, da je v odločilnih krogih dovolj razsodnosti, da bodo z našo politiko krenili na nova pota. Blamaž in nevspehov je že dovolj. Naj bi bila odpoved Nemčije zadnji migljaj s kolom.

Še nekaj se je zgodilo, kar bo mogočno vplivalo na pomirjenje duhov in izravnanje nasprotstev: avstrijski konzul Prochazka še živi! Prochazkovo afero so hoteli brezvestno hujskajoči nemški časopisi izrabiti kot povod za napoved ultimatum. Kaj niso vsega napisali nemški listi radi Prochazke. Nobena laž jim ni bila prevelika, nobena izmišljotina predebela, samo če je pomagala hujskati na Srbe. Da je bil Prochazka umorjen, to je bila gotova stvar in

da mora radi tega Avstrija nad Srbijo z vojsko, je bilo nekaj samo ob sebi umevnega. Sedaj pa naenkrat ta preobrat: Prochazka še živi in je došel iz Prizrena v Skoplje. Konzul Edl, katerega je poslalo naše zunanje ministrstvo, da afero preišče, brzojavlja tako iz Skoplja. S tem bi bila tudi ta grozeča zadeva kolikor toliko ublažena. Ne more se sicer še reči, da bi bila rešena, toda glavno ostrost je zgubila. Kakor vse kaže, obstoji pri Prochazkovi aferi krivda na obeh straneh. Ker pa mož še živi, se pa slučaja ne more vzeti kar za casus belli, kakor so to zahtevali hujskači, ampak bo treba celo stvar še preiskati in potem poravnati pa brez prelivanja krvi. S tem preobratom v Prochazkovi aferi — če so se nemški listi nesmrtno blamirali pred celim svetom, je njihova stvar — in s sprejetjem predloga o mednarodni konferenci, je postal položaj na mah jasnejši in skoro že lahko hvalimo Boga, da nas je obvaroval strašne vojske. Nekateri nemški listi so se že sprijaznili s spremenjeno situacijo ter pišejo pomirjevalno in optimistično, drugi pišejo še naprej v svojem krvoločnem tonu, toda upamo, da brezvspešno kot dozdaj!

Biseri iz bojnega polja.

Zbira in urejuje prof. A. Bezenšek.

Ena noga za štiri glave.

V bitki pri Deliču izgubil je neki črnogorski vojak eno nogo. Kos turške granate jo je raztrgal. Dva bolniška postrežnika ga položita na nosilo in ga nosita proti poljski bolnišnici. Ranjenec je čisto hladnokrvjen in vese, kakor da bi jahal na sprehod! Črnogorke, ki ga srečujejo po potu, čestitajo njemu „srečno rano“, a on odgovarja veselo:

„Da, jaz sem res srečen, ker sem odsekal štiri turške glave. Če sem izgubil eno nogo, to ni velika reč. Ena noga za štiri turške glave, mislim, da ni predrago.“

Ranjeni Črnogorec in Albanec.

Ako je Črnogorec ranjen v boju, je to zanj velika čast. Ranjenemu čestitajo kakor možu, ki je dobil največje odlikovanje. Rana se pri Črnogorcih še bolj visoko čisla, kot visoki red.

V bitki pri Podgorici je bil ranjen neki 60-letni Črnogorec v desno roko, katero ni mogel več rabiti. Poda se iz bojnega reda. Okoli pasa je imel „patrontaško“, a na levem ramenu je nosil puško. Med potom sreča nekega Arnavta, kateri je bil brez orožja. Črnogorec sname puško in munidijo, pa jo da Arnavtu (Albancu) z besedami:

„Evo ti moje svetlo orožje, pojdi, pa se maščuj za mene. A glej, da čim več turških glav posekaš; drugače te bode moja kri preklela!“

Arnavt malisorskega, Črnogorcem prijaznega rodu, se razveseli orožja, poljubi v znak hvaležnosti ranjenca nekolikokrat na lice ter mu reče ves zsolzen:

„Nadejam se, da bom z božjo pomočjo zamogel izvršiti to, kar mi naročuješ in da se pokažem dostojen časti, katero si mi izkazal.“

Bolgarski novinci.

Te dni pregledujejo naborne komisije mladeniče, rojena 1893. leta. Člani teh komisij pripovedujejo o mnogih slučajih, ko so mladeniči, ki so bili zarvoljo kake telesne napake ali slabosti izvrženi kot nesposobni za vojaščino, protestirali proti temu ter so zahtevali z vso silo, da jih vzamejo za vojake. To je sigurno nekaj, kar se po svetu le redko kdaj dogodi.

A še drugo o bolgarskih novincih.

V Pirdopu, majem mestu v zofijskem okrogu, so prihajali mladeniči s petjem in godbo k naborom. To je že stara navada, kakor vidimo tudi to pri slovenskih fantih. Ampak zanimivo je bilo slišati navdušene patrijotične govore, katere so imeli stariši in drugi starejši kmetje pred fanti, potrjenimi za voja-

ke. Ti govori so mogočno vplivali na srca novincev. Tudi starejšim vojakom in častnikom se je dopadlo, ko je rekel na primer oče sinovom:

„Odobrili in potrdili so vas za vojake. Zahvalite se Bogu, da vas je ustvaril zdrave in močne. Dali ste prisego, da boste služili zvesto carju in četnjavi. Zdaj pa stopajte pogumno proti Turkom in se vrnite zmagonosno in zdravi nazaj. Bog vas naj varuje!“

Pri takih prilikah se navadno tudi pije in fantje pirdopske okolice so imeli letos že zbrano lepo svotico v namen, da se razvesele pri čaši rujnega vina ob ločitvi od svojih starišev in prijateljev. A letos so pa ves ta denar poslali „Rudečemu Križu“ v korist ranjenih vojakov. Tako je prav!

Vse je torej za vojsko vneto, mlado in staro.

Prav je imel tedaj neki ugleden časopis v tujini, ko je pisal:

„Ne bolgarska armada se vojskuje, nego cel bolgarski narod je nastopil v boj proti svojemu vekovnemu sovražniku.“

Bolgarsko-turška vojska.

Mirovno vprašanje. Pred Carigradom.

Ob črti Čataldži so utihnil topovi, toda nikdo ne ve, če pomeni to skorajšnji konec vojne. Vrše se pogajanja med bolgarskim in turškim vrhovnim poveljništvom zaradi premirja, kateremu naj bi sledil v najkrajšem času definitivni mfr. Splošno se sodi, da je to dobro znamenje, da se kmalu končajo sovražnosti. Samo carigrasko časopisje skuša razlagati ta mir pri Čataldži kot zmago Turkov. Umevno je! Turki v Carigradu so od začetka vojne željno pričakovali poročil o zmagah, ta pa so izostala. V Carigradu so zaslišali neko jutro gromenje topov (in jasne je bilo celemu prebivalstvu, da so bila vsa doseđanja poročila o turških uspehih izmišljena. Bolgari pred Carigradom! Ta vest se je raznesla po biskovo v Carigradu. Sedaj pa so utihnil topovi in novo upanje je zavelo po Carigradu. Ali so Bolgari odšli? Ali je zmagala turška vojska? Kaj se godi li pred vratmi Carigrada? Nikogar ne puste iz mesta, da bi se prepričal. Ni še čas za to, pravijo — toda nobeden pa ne pove, kaj se godi tam zunaj pri Čataldži.

Turška vlada je spremenila svoje zastopnike, pooblašene za pogajanja z balkansko zvezo. Od prejšnjih zastopnikov je ostal samo Nazim paša. Na mesto Izzed paše je stopil šef generalnega štaba — Hadži paša; na mesto Šadan paše pa bivši dunajski turški poslanik Rešid paša. Te spremembe so se zgodile, da bi bili turški pooblašenci ravnovredni bolgarskemu pooblašencu Danevu. V bolgarskih političnih krogih so mnenja, da se Turčija ne bo preveč upirala pogojem balkanske zveze. Če sprejmejo Turki pogoje za premirje, je s tem že zagotovljen mir, kajti podlaga premirju so bistvo mirovnih pogojev. Pooblašenci balkanske zveze imajo nalogo, da ne dopuste nobenega zavlačevanja pogajanj, marveč zahtevajo, da se pogajanja v gotovem času zaključijo.

Zofija, dne 26. novembra: Prvič so se sestali bolgarski in turški pooblašenci, da sklepajo o miru, včeraj ob 1. uri popoldne v Bagdžikeju na nevtralnem ozemlju pri Bujuk-Čekmedži.

Avstrija in Srbija

Afera Prochazka.

Belgrad, dne 26. novembra: Glasom brzojavke konzula Edla iz Skoplja, je došel avstro-ogrski konzul Prochazka v Skoplje, kjer je imel pogovor z avstro-ogrskim konzulom Edlom.

Druga uradna brzojavka od tega dne se pa glasi:

Od včeraj občejuje zopet tujezemski poslaniki v zasedenih pokrajinah s svdjiimi vladami poštnim in brzojavnim potom.

V težki krizi, ki je nastala vsled hujskanja nemških in mažarskih listov v zadevi avstro-ogrškega konzula Prochazke v Prizrenu, katerega je proglasilo to časopisje za mrtvega, češ, da je bil od Srbov ubit, se je s tem izvršil velik preobrat. S tem je ublaženo skrajno napeto razmerje med Avstrijo in Srbijo in upati je, da se še ostala kočljiva vprašanja spravijo na mirnejši tir, posebno v ožgled dejstvu, da svari vplivni in merodajni listi na Nemškem Avstrijo pred kakim prenapljenim korakom in plačdirajo za mednarodno konferenco. Oficijski vladni list „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ izjavlja, da so se večevlasti zedinile v tem, da se albansko in jadransko vprašanje ne sme že kar naprej rešiti, ampak da se mora urediti skupno z drugimi balkanskimi vprašanji.

„Berliner Tagblatt“ piše: „Na Dunaju so se, kakor vse kaže, na pritisk vojne struje žalibog odločili do skrajnih korakov, namesto da bi mirno in počakali in opazovali dogodke. Evropa se nahaja pred vprašanjem, ali se naj napravi iz dogodka, ki je popolnoma brez pomena za evropsko življenje in se zanj razen prizadetih nihče drugi ne interesira, novo, grozno vojsko, v katero bi bila zapletena cela Evropa; najti je le treba državnika, ki bi pametno združil miroljubne moči pred škandalom take vojske. Najbolj pametno bi pač bilo, če bi prišle sporne točke pred mednarodno sodišče.“

„Magdeburger Zeitung“ piše: „Ne moremo se izogniti pripombi, da se nam vzbuja vtis, kakor da hoče avstrijska politika nekoliko preveč dalekopotezno razpolagati s podporo Nemčije. Morda je vendar dobro, če opomnimo avstrijsko politiko, da so kosti pomeranskega grenadirja še tudi dandanes veliko preveč dragocene, da bi se igrali z njimi zaradi takih malenkostnih sporov, ki se ne dotikajo življenjskih interesov obeh držav.“

Navedeni citati iz merodajnih listov Nemčije že pač zadostujejo v dokaz, da stoji avstrijska diplomacija popolnoma osamljena ne le v diplomatičnem, — ampak tudi v vojaškem oziru v slučaju, če bi hotela zaradi spornih točk pred končano vojsko postaviti Srbiji ultimatum.

Knez Mečnikov proti ruski vojni.

Knez Mečnikov objavlja v „Grazdaninu“ senzacionalen članek, v katerem pravi med drugim takole:

Javno mnenje Rusije je ta čas proti vsaki vojni. 180.000.000 ljudi, ki tvorijo to javno mnenje, so začeli nekoliko lažje dihati še le odkar so dobili poslednja dobra poročila o žetvi, tako da bi jih poizkus, poklicati jih v vojno — in to bi bili vsi delavci, poljedelci, vsa industrija, trgovina, veliki kapital — le mogel napraviti za največje sovražnike — Rusije. Državen zločin bi bil, če bi se mi podjeli v vojno zaradi srbskega pristanišča. Bilo bi tudi že zločin, v nevarnost spravljati usodo Rusije zaradi nove Srbije in pa v svrhu izpolnitve Suvorinovih želja. Politični sadisti so oni, ki hočejo kot najeti in kupljivi provokaterji na nevidljiv migljaj spraviti — Rusijo v pustolovščino.

Srbsko-turška vojska.

Slovesni sprejem srbskega kralja v Belgradu.

Belgrad, dne 24. novembra: Kralj Peter se je pripeljal danes ob 10. uri 55 minut s posebnim vlakom iz Skoplja v Belgrad. Med zvonjenjem zvonov in streljanjem topov se je ustavil dvorni vlak na okrašenem kolodvoru. Prebivalstvo je prirejalo svojemu kralju navdušene ovacije. Belgrajski župan Davidovič je v daljšem govoru slavil kralja in južno armado, ki je komaj po enomesečnem vojnem pohodu premagala Turčijo in osvobodila rodne brate iz turškega suženjstva. Mnogo družtev je izročilo kralju lavorikove vence, med temi tudi srebrni venec, na katerem so bila napisana imena vseh onih mest, katera je zavzela srbska armada. Pred kraljevo palačo je vladalo tako velikansko navdušenje, da se je moral kralj Peter dvakrat pokazati na balkonu svoje palače, odkoder se je zahvaljeval na tisoče broječi množici.

Pomenljivo gibanje srbskih čet.

Belgrad, dne 24. novembra: Velik del srbske armade, zlasti one pri Bitolju in Prizrenu, so odpoklicali v Belgrad, da porazmestijo čete na postojankah, kjer jih je sedaj nujno treba. Sploh je Srbija prepričana, da se Turki ne bodo več resno zoperstavljali, radi tega bo začela odpozivati — vse čete.

Črnogorsko-turška vojska.

Skader.

Kralj Nikolaj se je vrnil dne 25. t. m. iz Bara v Rjeko in je imel daljši razgovor z generaloma Martinovićem in Vukotićem. Celo noč je bilo sljšati gromenje topov, zlasti turških baterij na Tarabošu in na drugih holmih okrog Skadra. Črnogorska artilerija ni odgovarjala, najbrže ker hoče štediti z municijo. Kakor vse kaže, se pripravljajo Črnogorci na odločen udarec, da tudi na tem bojišču končajo vojno.

„Jugoslovanska korespondenca“ poroča iz Kotora, da je izjavil skadrijski mestni poveljnik Rizza beg, da mesta ne bo predal. Skader ima 26.000 dobro izvežbanih vojakov in živila za tri mesece. Utrdne na Tarabošu so baje zelo dobre in imajo dosti municije, samo goriva manjka, kar je pri sedanjem mrazu zelo občutno.

Črnogorci so zopet začeli obstreljevati mesto in Taraboš, do sedaj pa niso imeli v zadnjih dneh nobenega večjega uspeha.

V Skadru so baje našli mnogo granat italijanskega izvora, ki se pa niso razpočile. Granate so zelo stare in so najbrže staro darilo italijanske vlade.

Turški vojni begunci v Trstu.

„Edinost“ od dne 22. t. m. poroča:

Včeraj je dospelo z Lloydovim parnikom Graz v Trst 33 Srbov iz Stare Srbije, ki so služili kot vojniki v turški armadi. Bili so v raznih garnizijah v Mali Aziji; nekateri ob ruski, drugi ob perzijski meji. Ko je imela izbruhniti vojna, so jih poslali pa proti Evropi. Še le v Trapezuntu, do kjer so rabili nekateri po celih 14 dni peš, so doznali, da so štirji kralji (bolgarski, srbski, črnogorski in grški) napadli „njih“ carja (sultana). Ko so končno prišli še v Carigrad, se jim je v splošni zmešnjavi, ki vlada v turški vojni organizaciji, posrečilo, da so svoje turške vojaške uniforme zamenjali s civilnimi oblekami — pri čemur so jim pomagali dobri ljudje (carigradski Slovani), ki so jim omogočili beg in tudi plačali vožnjo do Kotora.

V Trstu so na hrani v gostilni N. D. O. Ker na vsej vožnji iz Carigrada do Trsta niso jedli kaj drugega, kakor suh kruh, so bili čisto sestradani, in sta gospod gostilničar in njegov plemeniti gospa prav po očetovski poskrbevala za nesrečnike. Zvečer pa so jim gostje gostilne N. D. O. plačali tudi za pijačo, da so se vsem razbistriili in razveselili še sicer temni in žalostni obrazi.

Trojico njih je neki človek pripeljal v kavarno „Balkan“, kjer so ostali kake tri ure. Ves ta čas je bilo okoli njih polno gostov kavarne, ki so poslušali pripovedovanja teh iz Azije došlih turških vojni beguncev slovanske narodnosti. Nekdo jim je še plačal črno kavo, drugi so jim kupili pečiva, a priprosti mož (katerega imena žal ne poznamo) je pa stisnil v roko vsakemu po eno krono. Se je pač tudi še o tej priliki pokazalo zlato srce našega slovanskega ljudstva!

Jutri ob osmih zjutraj odpotujejo vsi z nekim Lloydovim parnikom do Kotora in od tam preko Črnogore domov. Ako jih pa narod pozove, pojdejo pa tudi pred Skader. „Proti bratom se nismo hoteli boriti, a za naše brate pa radi umrjemo!“, tako so nam zatrjevali.

Zadnje vesti.

Odrin.

Carigrad, dne 26. novembra: Neki turški večerni list javlja, da bodo Bolgari zastavili vse sile, da zavzamejo Odrin še pred sklepom premirja; Generalni naskok bolgarskih čet na Odrin se pričakuje jutri.

Položaj pri Kataldži.

Carigrad, dne 26. novembra: Že od predvčerajšnjega in včerajšnjega dne močijo topovi pri Kataldži. Ne pade več nobeden strel. Splošno se zagotavlja, da se sklene mir. Če tudi že stoji sovražnik pred carigrajskimi vratmi, imajo turške stranke še vedno dosti časa, da se po časopisih hudo med seboj napadajo. Nobena stranka noče biti kriva teh turških porazov ter vali krivdo na druge. Vojaška liga še nadalje zapira ude komiteja za svobodo in napredek.

V ječo so med drugimi vtaknili tudi bivšega ministra za javna dela, nadalje bivšega najvišjega turškega duhovnika in več drugih.

Cuvaj „si dela“ simpatije.

(Pismo iz Zagreba.)

Ves minuli teden so bili zagrebški opozicijski krogi opozarjani, da je komisar pl. Cuvaj izdal ferman okrajnim predsednikom, da za četrtek, dne 21. novembra, dovedejo v Zagreb — udeležnost deputacije.

Nismo se torej nemožno začudili, ko smo v sredo, dne 20. novembra, zvečer, videli po Zagrebu — večje guche kmetov iz raznih krajev Slavonije. Tem forciranim deputacijam je bil namen, da pokažejo še Dunaju in Budimpešti, kako hrvaški kmetje blagoslovljajo sedanje stanje v deželi. Namen jim je bil, da zamašijo oči „dobro informiranim“ krogom Dunaja in Budimpešte ter da prikažejo dobrotvorno delovanje komisarja Cuvaja.

Parada je bila lepo zamišljena in aranžirana operetski. Deputacije — okoli 3000 oseb — so se zbrale v veliki dvorani hrvaške zbornice. Tu so izvolile posebno odposlanstvo, ki je šlo po njegovu — prevzetošnost, gospoda komisarja, ki je bil potem v zbornici sprejet z burnimi „živijo“ kliči. Kakor pri vsaki taki komediji, tako tudi tukaj ni manjkalo fotografa, ki je posnel te najete in kupljene Cuvajeve „manifestacije.“

Uradne „Narodne Novine“ in drugi iz disposicijskega fonda plačani časopisi so prinesli članke pod naslovom „Narodni sabor.“ No, ti plačanci vedo najbolje sami, s kakim imenom bi trebalo označiti tisti „narodni sabor!“ Če pregledujemo imena članov teh deputacij, padejo takoj v oči znani stari maržaroni vseh dlak. To so ljudje, ki delajo in služijo vsaki vladi. Ako je gospod komisar Cuvaj res uverjen o svojem vspehu v narodu, naj obvesti o tem

merodajne kroge, pa naj razpiše volitve. Ali tega pa noče gospod komisar, ker se boji svobode, ker se boji volitev, ki bi hitro pokosile njegovo dubiozno vojsko.

V Zagreb došlim „deputacijam“ se ni smel še niti nikdo približati. Čuvali so jih detektivi. Če je prišel kdo vpraševati, ali pa se informirati, so ga detektivi takoj najbrutalnejše odgnali. Med drugimi se je približal deputacijam na Markovem trgu hrvaški poslanec Hrvoj, a redarstveni komisar Sporčić mu je velel, naj se takoj odstrani! Ker se pa dr. Hrvoj ni hotel pokoriti, ga je dal Sporčić na mestu aretirati. Izpustili so ga šele pozno zvečer.

Nekateri člani teh deputacij so zvečer, po dovršeni paradi, obiskali nekatere bivše koalicijske poslance in so izjavili, da so jih zaveli okrajni predstojniki, češ, da gre za rešitev nekaterih stvari gospodarskega značaja, ki so življenjskega pomena za njihove občine; da niso imeli niti pojma, da jih hočejo izrabiti v politične svrhe. Ob enem da so jim okrajni predstojniki zatrjevali, da bodo oni edina deputacija tega dne ter da so se sami začudili množici na Markovem trgu!

Za sestanek, ki ga je sklical za dan 28. nov. izvršilni odbor koalicije v Budimpešti, vlada med pristaši veliko zanimanje ter bo ta sestanek gotovo dobro obiskan.

Naše prireditve.

Konjice.

Nedeljska prireditve bralnega društva seje dokaj dobro obnesla. Obisk je bil za te časovne razmere gotovo lep. Razen obilnega števila dobrih naših Konjičanov so prišli, kakor po navadi, tudi ljubososedje iz Zreč, iz Žiž, iz Stranice itd. Lepa jim hvala.

Vspored se je dobro izvršil: Gospod župan Potnik je v svojem govoru zahvalil vse dobrotnike otrok, mil. gospoda arhidijakona, presvitlo rodbino knezov Windischgraetz, posojilnice in druge, in je potem naslikal, kako mladino si mi Slovenci želimo imeti. Da bode mladina obetala veselo bodočnost naroda, cerkve in države, bodi mladina zdrava, krepka, ki je kos svoji nalogi, bodi vzgojena k delavnosti in redu, bodi polna ljubezni do domače grude, do domačega jezika, do slovenske in avstrijske domovine, bodi pa pred vsem tudi verna, ker vera je vodnica k častni in večni sreči.

Za tem so se predstavljale igre, kdor je videl, ve, da so dobro napravili vsi, kakor fantje, tako dekleta. Zaključilo se je z dvema krasnima dvospevoma: „Rudeči sarafan“ (pela gospa Kropelj in Justa Selih) in „Na tujih tleh“ (peli gđe. Nežika Pavlinec in Alojzija Selih).

Mislimo, da smo vsestransko zadovoljni s prireditvijo: bralno društvo, igralci, gledalci, in posebnop pa še revni otroci!

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor.

Dunajska „Reichspost“ piše v številki z dne 26. novembra:

„Od najboljših informiranih strani se nam piše iz Grada: Namestnik grof Clary bo v teku prihodnjega tedna še enkrat poskusil, da bi prišlo do pogajanj med nemškimi strankami štajerskega deželnega zbora in med Slovenci, kateri obstruirajo deželni zbor, oziroma bo posredoval, da napravi delamoden deželni zbor za kratko zasedanje o božičnem času in novem letu, da se rešijo saj najnujnejše zadeve. Od poteka in uspeha teh pogajanj bo odvisno, če bo sklican deželni zbor na kratko zasedanje pred novim letom ali po novem letu.“

Državni zbor.

Državni zbor je včeraj, dne 26. t. m., zopet začel s plenarnimi sejami. Na dnevnem redu je kot prvi predmet drugo branje poročila gospodarskega odseka o vladni predlogi, ki zadeva upeljavo razredne loterije v Avstriji. K predmetu je govorilo več govornikov, med drugimi tudi manjšinski poročevalec dr. Krek, ki je rekel, da bi bilo edino prav, če bi se odpravila vsaka loterija. Če se pa vendar moramo odločiti za eno dveh zla, potem je smatrati še razredno loterijo za manjše zlo. Stavil je tudi resolucijo, da bi se naj izključile iz razredne loterije vse banke in one osebe, ki se pečajo z bančnimi posli. Tej resoluciji se je pa upiral finančni minister. En prosil državno zbornico, da sprejme zakonsko predlogo v neizpremenjeni obliki v tretjem branju, ki se vrši danes.

Nato so sledile razne interpelacije, med temi tudi ona poslanca Biankinija, zahtevajoča razpust mestnih zastopov Šibenika in Splita.

Ker je došlo zborničnemu predsedniku veliko interpelacij, katerih vsebino vsjed sedajnega položaja države ne more javno obravnavati, je odredil tajno sejo.

Pred pričetkom tajne seje je prišlo med socialdemokratskimi in nemško-nacionalnimi poslanci do burnih prizorov.

V tajni seji sami so bile dobesedno prečitane štiri interpelacije socialnih demokratov, ki po mnenju zborničnega predsednika vsled njihove vsebine niso bile za javnost.

Prihodnja seja danes.

Raznoterosti.

Svarilo. Z ozirom na to, da se ljudstvo bega, kakor da bi bili že neposredno pred vojsko, pozivljamo vse rodoljube, naj poučujejo vse kroge v treznem smislu in jih ne begajo s črnim slikanjem položaja. Tudi na zborovanjih se naj v tem oziru trezno govori in magari da imajo zborovanja samo namen, govoriti za mir. Osolito izgredi bi nam bili škodljivi. Pokažimo se kot zrel narod.

Novi škof v Banjaluki. P. Joso Garič iz frančiškanskega reda, kateri je bil po smrti škofa Markovića upravitelj banjaluske škofije, je imenovan za škofa s sedežem v Banjaluki. Škof Garič je star 43 let. V duhovnika je bil posvečen leta 1893.

Iz ljudske šole. Razpisana učiteljska mesta: na petrazredni mešani šoli v Grižah (drugi plačilni razred), na trirazrednici v Gotovljah (drugi plačilni razred), je oddati po eno mesto učitelja ali učiteljice; na dvorazrednici na Zgornji Ponikvi (drugi plačilni razred), na trirazrednici pri Sv. Ksaveriju (2. plačilni razred), na dekliški šoli Trbovlje-Vode (2. plačilni razred) je oddati po eno mesto učiteljice. Na štirirazrednici v Gornjem gradu (drugi plačilni razred) in na nemški šoli v Laškem trgu je pa oddati službo učitelja. Prošnje do dne 31. grudnia.

Citateljem v vednost in ravnanje! Z ozirom na razna, nam došla poročila, ki jih nismo priobčili, in na razna vprašanja, zakaj javnosti ne informiramo o raznih tekočih dogodkih, priobčujemo v vednost in ravnanje naše javnosti član IX. zakona z dne 15. novembra 1867, št. 131 državnega zakona, ki se glasi tako-le: „Vsako po tiskovinah objavljeno poročilo o osnovi in meri vojnih operacij cesarske vojske ali cesarskega brodomarja, o premikanju, moči in o kraju, kjer stoje čete in ladije, o stanju utrdb, slednjic o shrambi in prevozu vojnih potrebščin, ustanavljanja, če je bilo iz kakovosti ali iz danih razmer spoznati, da se s tem lahko škoduje državi, ali če je bila dana posebna prepoved takih poročil, pregrešek, ki ga je kaznovati na krivcu z globo 100 K do 1000 K, ob času že nastale, ali pa neposredno grozeče vojne pa z zaporom od 14 dni do treh mesecev.“

Brezvestno. Goriški „Novi čas“ piše z ozirom na nastopanje naših vodilnih politikov proti Srbiji: „Brezvestno je nemško počenjanje tudi radi tega, ker bi si Turek prav gotovo zopet opomogel, če bi nastala po pektenskem prizadevanju nemških hujškalcev vojna s Srbijo. Nemška vlada v Avstriji bi si pridobila žalostno slavo, da je v svojem nasprotstvu do nas Slovanov, posebno Jugoslovanov, raje Turku pomagala do rešitve, kakor pa dopustila, da bi se Jugoslovani pospili do moči.“ Podpišemo!

Pravična nemška sodba. Katoliški nemški list, ki izhaja v Švici in se imenuje „Schweizer Katholik“, piše dne 1. t. m. tako-le: „Nemška in avstrijska diplomacija bosta na Balkanu morali začeti drugače postopati. Dolej sta imeli Turka za prijatelja in zaveznika. Turčija in njena oblast v Evropi je propadla. Krščanski slovanski narodi na Balkanu pa so jerobstvu odrasli. Evropske države na Balkanu ne bodo smele več nastopati kot kaki grajski oskrbniki. Posebno avstrijski Nemci se bodo morali odvaditi tiste ošabnosti, ki so jo dobili od Prusov in bodo morali priznati Slovanom enakopravnost. Avstrija si more na Balkanu pridobiti prijateljev le potom svojih Slovanov, ne pa Judov, Mažarov in vse-nemcev. Avstrija naj se uči od Rusije in ne od Prusije, kako se na Balkanu pridobiva vpliv.“ — Tako piše nemški katoliški list v Švici, kjer tri narodnosti (Nemci, Italijani in Francozi) prijateljsko prebivajo skupaj. Žal, da so ti glasovi med Nemci zelo osamljeni. Pa nič ne del! Naša zavest se pa le krepi!

Štajersko.

Maribor. V baziliki Matere Milosti se je v nedeljo, dne 24. novembra, vršila izredno pomenljiva slovesnost. Teden prej, dne 17. novembra, so prem. gospod knezoškof tam posvetili novi altar sv. Frančiška Serafskega, sedaj pa zadnji (sedmi) stranski altar, v kapeli na severni strani tik glavnega altara, v čast naših ljubi Gospej od presv. Srca. Pred 20 leti, ob začetku velikega podjetja, se je župnijski upravitelj o. Kalist za slučaj, da bo srečno dozidana nova cerkev in v njej postavljen poleg glavnega 6 stranskih altarjev, zaožbiljubil, postaviti še 7. stranski altar v slavo naših ljubi Gospej od presv. Srca, katere podoba je bila zelo češčenja v stari cerkvi in katere posebnem varstvu je izročil svoje načrte. In hvala Bogu, vse je dovršeno in najnovjši altar je izpolnitev storjene zaobljube, je sklepni kamen stavbe in z njegovim posvečenjem je končana vrsta mnogoterih posvečenj v prekrasni baziliki. V soboto, dne 23. novembra, so prevzvišeni knez ob 5. uri na večer prenesli ostanke sv. mučenca Inocencija in sv. mučenice Barbare in Lucije iz škofijske palače v baziliko ter so pri altaru sv. Filomene s stolnim kapiteljem in z oo. frančiškani opravili zapovedane cerkvene molitve ali dnevnice. V nedeljo se je sveto o pravilo pričelo ob 8. uri jutraj. Po slovesni pridigi, katero je imel profesor gospod dr. A. Medved, se je od 9. do 11. ure vršilo posvečenje novega altara in blagoslovljenje njegovih kipov in podob ter druge oprave. Pri tej priložnosti so prevzvišeni tudi blagoslovili novo (dvanaajsto) spovednico v isti ka-

pelici in nov križ za procesije 111. reda v Kapeli p. Radenjih. Nato so pri glavnem altaru ob asistenci stolnega kapitelja in oo. frančiškanov peli pontifikalno no sveto mašo, ob 12. uri pa so stopili na prižnico ter v enourni pridigi na podlagi v odpustki obdarovanega zdihljeja, „Naša ljuba Gospa od presv. Srca“, prosili za nas! — popisali novi altar ter razjasnili pomen imenovanega naslova in pa skrivnostno oblast preblašene Device z ozirom na presv. Srce božje. Novi altar je po načrtu dunajskega arhitekta R. Jordana izdelal domači mojster Karol Kocijančič, ki je zanj porabil 11 vrst dragocenega, med tem zlasti dalmatinskega in kararskega marmorja. Altar, ki je veljal približno 6000 K, je v vseh posameznostih umetniško dovršen. Nad vzhodjem sloni na štirih stebričkih in na antependiju altarna plošča, nad njo pa se vzdiguje nastavek, v čigar srednji vdolbini stoji prezali kip naše ljube Gospe od presv. Srca. V obeh stranskih oddelkih klečita dva nežnomila angelja. Pod glavnim kipom, neposredno za dragocenim altarnim križem, je mozaik-okrasek iz lilij in vrtnic z napisom: Spes desperantium, ora pro nobis! (Upanje obupajočih, prositi za nas!). Pod angeljema sta dve podobi iz mozaika, na epistolski strani bl. Margareta Marija Alakok, na evangeljski pa glasoviti „apostol Marijin“, bl. Ludovik Marija Grignon. Ta dva blažena sta namreč za P. Janezom Eudes († 1686), ustanoviteljem bratovščin Srca Jezusovega in Srca Marijinega, v tesni zvezi s češčenjem naše ljube Gospe od presv. Srca. Bl. Margareta Marija († 1690) je bila v XVII. stoletju poglavitna zastopnica in širiteljica češčenja presv. Srca Jezusovega, bl. Ludovik Marija († 1716) pa je bil ob istem času goreč oznanjevalec pobožnega češčenja brezmadežne device Marije. Obojno milosti polno pobožnost je v novem času P. Julij Chevalier († 1907), ustanovnik družbe misijonarjev Srca Jezusovega v Jsudunu na Francoskem, združil s tem, da je uvedel češčenje brezmadežne Device pod naslovom „Naša ljuba Gospa od presv. Srca.“ Preblašena device Marija se po pravici sme tako imenovati, ker je mati Jezusova, ker si je s svojo nepresegljivo ljubeznijo popolnoma prisvojila Srce Jezusovo in ker je njeno Srce najbolj podobno Srcu njenega božjega Sina. Vsled tega se Srce Jezusovo ne more ustavljati Marijinim priprošnjam. Zato je češčenje naše ljube Gospe od presv. Srca prav času primerno. P. Juliju Chevalier, ki je ob svoje času o. Kalistu pismeno naznanil, da bo naši ljubi Gospej posebej priporočal zidanje mariborskega svetišča, so dejali papež Pij X: Neobhodno potrebno je, vernike zopet pripejati h Kristusu, k njegovemu presv. Srcu. V tem obstoji rešitev človeštva. Ni pa lažje steze k Jezusu, kakor je Marija, njegova mati. — V srcu ganjeni, so mnogoštevični verniki pazljivo poslušali podučna izvajanja visokega govornika, ki so končno z zahvalo za dosedanje pomoč božjo izročili stavbo tudi za prihodnje čase v varstvo božje, izrekli nadpastirsko zahvalo vsem, ki so kaj pripomogli k zidanju veličastne bazilike ter izrazili željo, da bi nas pri poslednji sodbi, o kateri je govoril nedeljski evangelij, srce božje s sodnika na priprošnjo naše ljube Gospe milo sodilo. Zahvalna pesem Te Deum je ob 1. uri popoldne dostojno zaključila slavnost, ki je kot dovršitev veličastnega dela zgodovinskega pomena za mariborsko, vernemu ljudstvu vedno bolj priljubljeno baziliko.

Maribor. V soboto zvečer je šel tesarski pomočnik Franc Polič iz Maribora, kjer je celi teden delal, domov v Ruperče. Na poti pri Sv. Marjeti na Pesnici (Lužane) ga je brez vsakega vzroka napadel v temi posestniški sin Janez Polanec in ga je z nekim hodom tako pretepel, da je Polič zadobil več poškodb na glavi, na hrbtu in na obeh rokah, vsled katerih je moral v bolnišnico.

Maribor. Včeraj so se končale občinske volitve v našem mestu. Zadnji dan, ko je volil I. razr., je bil najzanimivejši. Vzbudil je največ pozornosti, in je razkril vso gnulobo in nesoglasje, ki vlada v nemško-nacionalnem taboru. Na zunanji zahtevni edinstvo, na znotraj pa po stanovskih in osebnih razprtijah razruta podrtja, taka je naša nemško-nacionalna klika in tak bo novi mestni zastop. Glavno zanimanje je bilo včeraj osredotočeno okrog Havličekove osebe. Če prav je ta nemški nacionallec, ki je doma iz Češkega, po nenačnem porazu v drugem razredu izjavil v „Marburgerer“, da ne kandidira več, je bila vendar javna tajnost, da bo kandidiran. Havliček je predsednik obrtnega društva. Obrtniki in drugi prijatelji, izmed katerih je nekatere on spravil kvišku, so bili vsi divji, da se jih je v drugem razredu s Zinthauerjevo kandidaturo, ki je bila naperjena proti Havličeku, tako neprijetno presenetilo ter so napeli vse sile, da so privedli svojega „ljubljence“, pristnega „Nemca“ do zmage. Posrečilo se jim je, — Havliček je prodril proti oficijelnemu kandidatu prof. Seppererju. Vsled tega je bilo v Havličekovem taboru veliko veselja in je bil Havliček junak dneva, oziroma noči. Ker se je zvedelo za razne spletke, ki so povzročile v petek Havličekov poraz, se je obrnilo napram nekaterim mogotcem silno ogorčenje obrtnikov, ker jih hočejo, kakor obrtniki zatrjujejo, vladajoči gospodji povsod prikrajšati. Odmerv se čujejo še danes in se bodo nasprotstva gotovo še večkrat pokazala, do kake korenite in zdrave spremembe pa ne bo prišlo. Naši nemški in ponemčeni obrtniki veliko govorijo, resnih dejanj se pa vsi vstrajajo. Vlogo pokorne pare bodo igrali, mogoče nekoliko godrnjaje, pohlevno naprej. Mož primanjkuje in

dokler teh ni, se nemško-nacionalnim gospodom ni treba bati za vlado. Raznim Orozdom in enakim se ne bo zgodilo nič, če tudi bodo še kedaj imeli tako krvavo za noreca obrtnike, kakor v Havličekovem slučaju. Razun spora med Havličekom in oficijelnimi kandidati je bilo še več drugih protikandidatur. Prodrli pa ni nobena. Bila je samo velika zmeda, tako da je štetje glasov zelo dolgo trajalo. Prijateljica „Marburgerer“ se vsled teh sporov med nemškimi nacionalci bridko joče. Če bi hotela vse žalostne zadeve mariborskega mesta tako objokovati, potem bi ji gotovo zmanjkalo solz. Nemško-nacionalni pašalik mariborski je tak, da bi moral človek, ki mu je res za dobrobit meščanov, vedno jokati.

Zreče. V proslavo desetletnice Marijine družbe vprizorijo dekleta v nedeljo, dne 8. decembra t. l., popoldne po večernicah igro „Marijin otrok.“ Na vsporedu so tudi deklamacije, petje in še marsikaj zanimivega.

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Meseca decembra t. l. preteče 25 let, odkar imamo mi za župnika prečastitega gospoda Antona Vraza. Tekom te dolge vrste let so župljani zmiraj bolj spoznali njegovo preblogo srce in ga splošno ljubijo. Ponujali so se in se še ponujajo ljudstvu slabi elementi za voditelje, ne manjka se štajerčijancev in šnopsarjev, ki spravljajo kmečki stan s svojo nerodnostjo še ob tisto blagostanje in zadovoljnost, ki je pri slabih letinah mogoča. Gospod župnik pa so kot dober pastir svojih ovčic marsikaterokrat povzdignili svoj glas in na svetem mestu podučili svoje verne, kaj se spodobi in kaj ne. Morali so okusiti precej nezaslužnih grenkob. Pri vseh svojih skrbih in trudih pa so še čvrsti. Lan' so obhajali 40letnico mašništva, nahajajo se v starosti 66 let, a lasje jim še niso osiveli. Njih krepko naravo podpira še posebno redoljubnost. Bog ohrani blagega jubilarja še mnoga leta na njegovem mestu!

Celje. Pevski venček, katerega je priredila celjska orglarska šola na predvečer sv. Cecilije, se je krasno obnesel. Pesmi, katere so bile na programu, so se izvedle vsestransko lepo, na primer slovanska pesem „U boj“, potem „Na straži“, „Bratje, v kolo“ itd. Igro „V ječi“, katero so vprizorili tretjeletniki orglarske šole, na primer: Sodec Rudolf kot vojaški ječar, Sattler V. kot podčastnik, Krownšek A. kot šotnik in Podgornik J. kot prostak, so pohvalno rešili svoje vloge. Na željo občinstva se bo igra „V ječi“ in pa nekatere pesmi ponovile v nedeljo, dne 1. decembra, pri „Belem voju“ ob enem s Slomšekovo slavnostjo, katero bodo imele častite šolske sestre v Celju. Zato se slavno občinstvo najuljudnejše vabi.

Celjsko okrožje Orlov, pozor! V nedeljo, dne 1. decembra, ob 9. uri dopoldne, je seja celjskega okrožja Orlov v Celju pri „belem volu.“ Udeležiti se je morajo vsaj vsi načelniki in podnačelniki celjskega okrožja, ker so važna vprašanja na dnevnem redu. Seje se udeleži tudi predsednik podzveze Orlov, poslanec dr. Verstovšek, če le ne bo poklican radi organizacije kam drugam. Vspored: a) poročilo načelnikov in predsednikov o organizatoričnem in tehničnem delovanju; b) pretres delovanja v odsekih; c) določitev članarine za okrožje; d) ureditev revizije za leto 1913; e) sklepi glede organizacije in tehniškega dela po celem okrožju v zimskem času; f) posvetovanje glede strokovnih listov.

Sv. Jurij ob južni železnici. Tudi naš kraj je obiskala sreča ter naklonila gospodu županu Pisaneu srečko s petkronskim dobitkom.

Sv. Križ tik Slatine. V četrtek, dne 28. nov., se vrši pri nas ob 1. uri popoldne v čitalnici bralnega društva shod odbornikov izobraževalnih društev, mladeniških in dekliških zvez, Orlov in papodružnic „Slovenske Straže“ za rogaško dekanijo. — Naj vsa društva prejeta vprašalna polo vestno izpolnijo in pošljejo na shod prav veliko zastopnikov. In seveda naj tudi vprašalne pole prinesejo s seboj. Imamo se veliko pogovoriti ob tej priliki. Pregledali bomo naše delo, poiskali pogoške in naredili načrt za bodočnost. Poučni govor o društvenem delu bo imel župnik Gomilšek. Začelo se je v društvi zimsko delo. Da bo vsepšno, da bodo naše organizacije procvitale ljudstvu v vsestranski blagor, ta vzvišeni namen želi doseči ta shod odbornikov. Naj veselo svidenje!

Sv. Jurij ob južni železnici. Novo, sveže, politično in celo gospodarsko (!) društvo so si snovali liberalci za St. Jurij, Dramlje, Kalobje in Sv. Lovrenc. Saj pa tudi res odbor obstoji iz samih svežih mož. Prvo šaržo ima Cestni Jožek, znan kot predsednik Roblekoviš shodov; namestnik mu je Urleb Blaž. V odboru so še Čulek in Jarnovič in nekateri drugi več ali manj znani liberalci. S tem je povedano vse. Ta odbor je že dolgo na delu za boljše čase liberalcev, torej se na stvari nič ne izpremeni. Značilno je, da se je pri točki osebna dohodnina zglašil tudi Urleb; seveda, on se na „napoved“ osebne dohodnine najbolj spozna. Radi bi celjski dohtarji grajali Kmečko zvezo, pa so jo blagoslovljali, kot Balaam Izraelce. Bilo je namreč precej poslušalcev Kmečke zveze. Potem pa stvarnega zoper delavne in odločne naše poslance niso mogli nič povedati. Razne volitve se bližajo, zato bo novi odbor starih liberalcev skušal žudeže spreobrnjenja delati. Gospodarsko društvo se pa lahko imenuje zato, ker dohtarji in njih priganjaji, krčmarji in drugi neketje, kakor so v odboru, ne bodo imeli gospodarske škode, ampak le korist, če se izvede njihov program.

Lepa prilika : za nakup lepe hiše z dobro idočo „gostilno“ žganjetočem in tabaktrafiko, lepo kletjo za vino, lepim gospodarskim poslopjem in svinjskimi hlevi, 4 orale njiv in travnikov, ena njiva za stavbišče, vse to na jako prometni okraj, cesti, 5 minut od trga in železniške postaje oddaljeno se takoj proda za 24.000 K, 6000 K ostane lahko vknjiženo. Izvršila prodaja pa se vrši dne 7. decembra 1912, Torej kupci pozor! — Nadaljna pojasnila daje Ivan Kosi, Smarje pri Jelšah na Spodnjem Štajerskem 226

»Straža« je najuglednejši spodnještajerski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Zastevajte v gostilnah list Straža!

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovška cesta št. 5

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zaječeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, 23 let star, doslužen vojak, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen želi vstopiti v kakšno trgovino. Nastop takoj. Več pove upravnistvo tega lista.

Kdor hoče dobro vince piti

in svoje srce razvedriti naj obiše gostilno **Inkret v Karčovinji**, Lajtersperska cesta kjer edino se točijo znana dr. Turnerjeva vina vseh vrst.

Dobi se tudi pristna slivovka, izborna vinsko žganje in dobro obležani rum. Cene nizke. Postrežba točna,

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela oekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Liniment mazilo, najboljšo sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko. Mesna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru Glavni trg 11k rotovža. 181

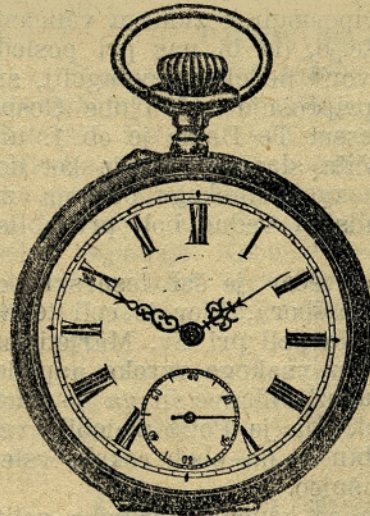
Zahvala.

Franc Penič, gostilničar v Koprivnici, izreka najprisrčnejše zahvalo prečastiti duhovščini, pred vsem prečastitemu gospodu dekanu Marko Tomažiču v Kozjem in pa namestniku deželnega glavarja, državnemu in deželnemu poslancu gospodu dr. Fr. Jankoviču, učitelstvu, požarni brambli v Pod-sređi in vsem, ki so spremili mojo blago ženo k zadnjemu počitku.

Koprivnica, dne 20. nov. 1912.

Franc Penič,
gostilničar v Koprivnici.

Kmetie pozor!

Pristna srebrna ura K 7—
Pristna srebr. ura ženska K 7—
Pristna srebrna verižica K 2—
Pristna srebrna verižica
damska K 3-40
Zlata ura . . . K 28—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal rapasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!
Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor
Tegethofova cesta št. 39.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta šte. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. - -

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, rožne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

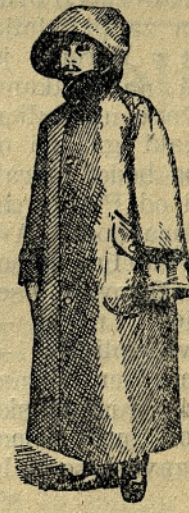
Biser

med vsemi žitnimi kavami je **Franckova Perl-rž.** Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč in fine kokovosti.

K vsaki

žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa, okusna barva, treba pridejati malo porcije pravega zagrebskega : **Franckovega** pridatka za kavo. Obe vrsti se dobata v vsaki specerijski trgovini.

Novost! ~~Novo~~ Novost! DEŽNE PLAŠČE

iz popolnoma nepremočljivega lodna velblodje dlake, srednje in temnosive, kakor tudi črne barve, **s kapuco in rokavi** zelo praktične in priporočljive za potnike, izdeluje po ceni in dobro **iznajditelj in izdelovalec JOSIP MACUH,** Modna trgovina za gospode **MARIBOR, Stolna ulica 5.**

Pri naročilu zadostuje navedba dolžine, prsne širine in barve. Cene so zmerne (od K 20— naprej) in se ravna po velikosti in kvaliteti. 204

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti tri mesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavi vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenzmi praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.